

12 Sanatçı

İki toplumdan 12 Kıbrıslırum ve Kıbrıslıtürk sanatçı, tüm Kıbrıslıların insani acılarını ve bu acıların iyileştirilerek umuda nasıl dönüştürebileceğini yansıtmak üzere sanat eserlerini bir araya getiriyorlar. Sergi, bu 12 sanatçının resim, seramik ve heykelleri aracılığıyla Kıbrıslıların kalplerine seslenmeyi ve iki toplumdan sade yurttaşlara savaşın ve iki toplumlu çatışmaların yaşattığı acılara yönelik empati kurdurmayı hedefliyor... Bu acılar unutulmadı ancak Kıbrıslıların çatışma yolunu değil, gelecek kuşaklar için iletişim ve barışçıl birliktelik yolunu seçebilmeleri için bu acıları iyileştirme yolu bulunmalıdır...

Serginin küratörleri: Fotos Dimitriu ve Nilgün Güney

Sergide eserleri yer alan sanatçılar: Nilgün Güney, Fotos Dimitriu, Dafni Trimikliniotti, Hristos Kakullis (CRS), Yıldan Sedef Güllakdeniz, Vassos Dimitriu, Derviş Özer, (rahmetlik) Mihalis Kirlitças, Yorgos Gavriil, Aliye Gündoğdu, Aydan Lisaniler ve Eda Gökçe.

Sergiyi düzenleyenler: İki Toplumlu Kayıp Yakınları ve Savaş Mağdurları Örgütü "Birlikte Başarabiliriz" ve "Kültürel Hareket"le işbirliği içinde AKEL Yeniden Yakınlaşma Bürosu.

Nilgün Güney

Nilgün Güney 1952 yılında dünyaya geldi, Kıbrıslıtürklerin ilk profesyonel ressamı İsmet Vehit Güney'in kızıdır. İsmet Vehit Güney Kıbrıs Cumhuriyeti bayrağını dizayn eden santacıydı. Nilgün Güney 1976 yılında İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nin Grafik bölümünden master derecesiyle mezun oldu. 1977 ile 1998 yılları arasında Kıbrıs'taki Ortaeğitim okullarında resim, sanat tarihi ve grafik tasarım dersleri verdi. 1983 ile 2023 yılları arasında 11 kişisel sergi açtı. Kıbrıs, Türkiye, Londra, Belçika, Fransa, İspanya ve Avusturya'da 1981-2022 yılları arasında çeşitli karma sergilere katıldı. 1992 yılında "Başka bir yerden" başlıklı öykü kitabı yayımlandı. 1993 ile 1998 yıllarında Anton Nussbichler tarafından Holsözter-Avusturya'da düzenlenen, manzara çizim ve resmetmeye dair "Oriental ve oksidan arasında sanat atölyeleri"ne katıldı.

2002 yılında kurduğu European Mediterranean Art Association'da (EMAA) başkan ve yönetim kurulu üyesi olarak 2008 yılına kadar çalışmalarını sürdürdü. Bu süre içerisinde Ledra Palas'taki ara bölgede "Çizgi dışı" sanat performansları, "Gündoğumundan günbatımına" başlığıyla sanatçıların katıldığı kamplar, atölye çalışmaları, sergiler, Kıbrıs Güzel Sanatlar Odası (EKATE) binasında sanatçıların slide gösterileri ve benzer etkinlikleri EKATE ile birlikte iki toplumlu olarak organize etti. EKATE'nin 2003'te Lefkoşa'da Melina Merkuri sergi salonunda organize ettiği iki toplumlu "Açık Ufuklar" sergisine katıldı. Aynı yıl, Horst W. tarafından yönetilen "Paylaşılan Ekolar" isimli iki toplumlu sanat (dans, müzik ve çizim) etkinliğine Kastelliotissa-Lefkoşa'da katıldı. Aynı yıl Lefkoşa'da Amorgos Galerisi'nin Noel Sanat Sergisi'ne katıldı.

2004 yılında, Bafta En Plo Galerisi'nin "İki Toplumlu Kadın Sanatçılar" sergisine katıldı.

2004 ve 2005 yıllarında "Art Awre 1 ve Art Aware II" çok kültürlü sanat etkinliklerini Lefkoşa'da EMAA'nın başkanı olarak gönüllü biçimde yönetti.

2005 yılında "Ada/Sınır" başlıklı EMAA'nın karma sergisini organize edip buna katıldı.

2007 yılında "Atölye Cadı Kazanı Kafe" adıyla kendi Sanat Stüdyosu'nu ve Sanat Kafesi'ni Lefkoşa Surlarıç'i'nde kurdu.

2012-2013 yıllarında araştırmacı gazeteci Sevgül Uludağ'la birlikte gönüllü olarak iki toplumlu sanat atölyelerini ve sergisini yönetti. Lefkoşa'da Goethe Enstitüsü'nde açılan "Gerçeğin Rengi" başlıklı bu sergi, Kıbrıs'taki kayıplar ve toplu mezarlarla ilgiliydi.

2014 yılında Lefkoşa'da "Kafkaesk" başlıklı bir sanat atölyesi ve sergisini gönüllü olarak yönetti, bu atölye okumalar, tartışmalar ve sanat üretimini içermektedir.

2015 yılında iyileşme sürecinde olan uyuşturucuya bağımlı genç insanlarla birlikte "Fırçalarla hayata dönüş" başlıklı bir sanat atölyesi ve sergisini gönüllü olarak yönetti.

Grafik dizayn alanında afişleri, logoları, posta pulları, kitap ve dergi kapakları yayımladı.

Farklı örgütlerden aldığı ödüller, onur belgeleri ve plaketteki vardır.

"Kıbrıs'taki kayıp şahıslar" konusundaki gönüllü ve insani çalışmaları ile İki Toplumlu Kayıp Yakınları ve Savaş Mağdurları Örgütü "Birlikte Başarabiliriz" aracılığıyla yaraların iyileşmesine yardımcı olması nedeniyle 2017 yılında Slovakya Cumhuriyeti Büyükelçiliği iki toplumdan siyasi partilerle birlikte onu bir teşekkür plaketiyle onurlandırdı.

Makaleleri ve kısa öyküleri çeşitli dergilerde yayımlandı.

2022 yılında Işık Kitabevi'nin 34. Kitap Fuarı'nda IV. Sanat ve Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü.

FOTOS DİMİTRIU

Fotos Dimitriu, 1955 yılında Mağusa'da dünyaya geldi. 1976-1983 yılları arasında Prag'ta Sanat, Mimari ve Dizayn Akademisi'nde porselen ve seramik sanatlar eğitimi gördü. Buradan "Akademik Heykeltıraş" (Master of Arts) ünvanıyla mezun oldu. 1983 yılından bu yana Larnaka'da, kendi sanat stüdyosunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Kariyeri boyunca Fotos gerek Kıbrıs'ta, gerekse uluslararası alanda kişisel ve karma sergilere katıldı; eserleri İtalya, Malta, Belçika, Yunanistan, Avustralya, Fransa, Almanya ve Mısır'da sergilendi. Hem 1995, hem de 1999'da Tüm Helen Seramik Sergisi'nde üçüncülük ödülü aldı. Yetenekleri, 2000 yılında Kahire Uluslararası Seramik Bieanali'ne aldığı davetle ve 2001 yılında da Fransa'da Saint Etienne'deki Dizayn Bianeli'ne aldığı davetle daha da tanındı.

Sanatında farklı materyaller kullanıyor, bunlar arasında kil, bronz, cam, fibreglas, sanayi tipi tel ve ahşap vardır. Çalışmalarında insan figüründen ve doğadan ilham almakta ve bağlılık ve düşlem konularını araştırmaktadır. Sanatı aracılığıyla insanlar, kuşlar ve başka yaratıklar arasında diyalog yolları açmakta, gerçeği, düşlenenle yoğurmaktadır.

Dafni Mavrovunioti Triminiklioti

1945 yılında Leymosun'da doğdu.

1959 yılında Londra'ya göç etti, orada 35 sene kaldı. Londra'da Middlesex Üniversitesi Hornsey Sanat Okulu'nda öğrenim gördü. Britanya'nın başkentinde önemli sosyal ve sanatsal aktivitelerini geliştirerek Londra'daki Kıbrıslı toplum tarafından çeşitli sergileri ve etkinlikleri aracılığıyla tanındı. 1996 yılında Kıbrıs'a dönerek burada kaldı ve birkaç yıl çalıştı. Son yıllarda vaktini Leymosun ve Londra arasında geçiriyor.

16 kişisel sergi açtı. Kıbrıs, Londra, Yunanistan vb. gibi yerlerde çeşitli karma sergilere katıldı. Birkaç yıl sanatın ticari alanında, reklamcılık ve genel olarak grafik sanatlar gibi alanlarda çalıştı, kitaplara ve dergilere çizimler yaptı. 1966'da Tefkros Anthias ve 1988'de Theodosia Artemis'in şiiir seçkilerinin editörlüğünü yaptı.

Görsel sanatlarla ilişkin çeşitli örgütlerde ve kamu hizmetlerinde pek çok komitede üye olarak yer aldı. 2010 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti tarafından Kıbrıs'ın modern kültürel kimliğinin oluşmasına katkıları nedeniyle Onursal Diploma'yla ödüllendirildi.

2009-2022 yılları arasında Kostas Argiros Müzesi Vakfı Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yaptı. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 50. yıldönümü için Merkez Komite üyeliğinde bulundu. Kıbrıs Barış Konseyi üyesidir. Kıbrıs Delfi Oyunları Ulusal Komitesi Sekreterliği ve üyeliğinde bulundu.

2022 yılında AKEL Merkez Komitesi tarafından "Tefkros Anthias-Thodosia Pieridis" Kültürel Katkı Ödülü'yle onurlandırıldı.

1980 yılından beri Kıbrıs Güzel Sanatlar Odası üyesidir ve 2003-2006 yılları arasında Mali Sekreter olarak Yönetim Kurulu'nda görev yaptı. Haziran 2006'da Başkanlığa seçildi ve 2009'da yeniden Başkanlığa seçilerek Ekim 2012'ye kadar görev yaptı.

Resimleri dünyanın çeşitli ülkelerinde, çeşitli özel ve kamu koleksiyonlarında bulunuyor.

Hristos Kakulli (CRS)

Hristos Kakulli, 32 yaşındadır, Lefkoşa'daki bir "şablon" (stencil) sanatçısıdır, sanatçı CRS rumuzunu kullanmaktadır. Graffiti kariyerine 12 yaşında başladı ve çalışmaları nedeniyle çok küçük yaşlardan itibaren uluslararası alanda tanınmışlığa ulaştı. Kakulli'nin pek çok graffiti eseri Kıbrıs'ta ve yurtdışında kamu binalarında ve duvarlarda bulunmaktadır. Yoğun sosyal ve siyasi içeriği nedeniyle bazı çalışmalarını kamuoyunda tartışmalara yol açmış bulunuyor. Çalışmalarına dair fotoğrafları gerçeğe bir yaklaşımı vardır ve sokak sanatını stensiller (şablonlar) aracılığıyla yapıyor. Ona aynı zamanda "Kıbrıs'ın Banksy'si" deniyor, Britanya'nın dünyaca ünlü bu şablon sanatçısından etkilenmiş olduğu için...

İlhamını sosyal patolojiden alıyor ve çalışmalarının ana konularını Kıbrıs sorunu, göç, savaş ve barış oluşturuyor. Çeşitli yerel ve uluslararası sanat yarışmalarından pek çok ödülü vardır, üç de dünya rekoruna sahiptir. Başka rekorların yanında, tuvale çizilen en küçük resim rekoruna sahiptir, çeşitli kişisel sergiler açmış bulunuyor.

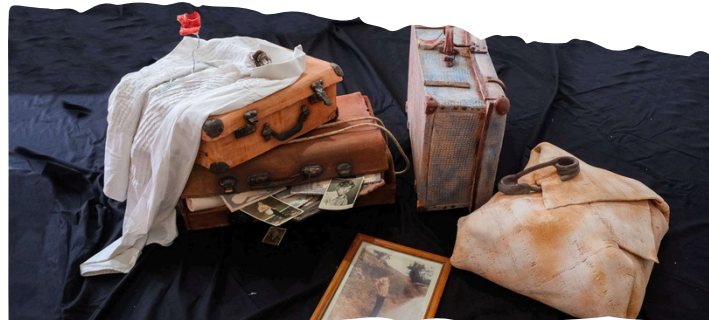
Yıldan Sedef Gülakdeniz

Yıldan Sedef Gülakdeniz, Dohni'de dünyaya geldi.

1974'ten sonra Taşkent'te oturuyor. Evlidir ve üç erkek evladı vardır.

İki kardeşini 1974 savaşında kaybetti. EOKA-B'ye mensup bazı Kıbrıslırumlar, Dohni'den ve Zigi'den (Terazi) Kıbrıslıtürkler'le birlikte Yıldan'ın iki kardeşini de alarak iki otobüs dolusu insanı "kayıp" ettiler. Yıllar sonra, Kayıp Şahıslar Komitesi, Yerasa ve Pareklişa'da toplu mezarlarda kazılar yürüttü ve Yıldan'ın "kayıp" kardeşlerinden Ahmet Hamza'dan geriye kalanlar toplu mezarda bulundu. Fakat Yüksel Hamza adlı diğer kardeşi hala "kayıp"tır, ondan geriye kalanlar bu toplu mezarlarda bulunamadı.

Yıldan, son 20 yıldır seramik sanatıyla uğraşılıyor. Pek çok sergiye ve yarışmaya katıldı.

Vassos Dimitriou

Vassos Dimitriou, Mağusa'da dünyaya geldi ve devlet bursuyla 1978-1981 yılları arasında İtalya'nın Faenza kentindeki "Istituto d'arte per la Ceramica" okulunda üç yıl eğitim gördü. 1986 yılından beri Kıbrıs Güzel Sanatlar Odası üyesidir. Aynı zamanda Homo Faber-Michelangelo Vakfı üyesidir. 2023 yılından bu yana Uluslararası Seramik Akademisi üyesi de olan Vassos Dimitriou Kıbrıs'ta pek çok kişisel sergi açmıştır. Gerek Kıbrıs'ta, gerekse yurtdışında çeşitli karma sergilere katıldı. Atina'da Tüm Helen Seramik Sergisi'nde beş kez ödüle layık görüldü.

Derviş Özer

1964 Lefkoşa doğumludur. Abohor (Epikho) köyünde büyüdü. 1982'de Ankara'ya tıp okumak için gitti ve halen Ankara'da ikamet ediyor. Evli ve iki kızı var. 1992'den itibaren kadın doğum uzmanı olarak çalışıyor. 2000 yılından beri heykel ve resim çalışıyor. Üç kez devlet resim heykel yarışmasında sergileme aldı. Üç kez karma heykel sergisine katıldı. "Yaşamın izi" adlı fotoğraf sergisi 2016.

Yayınlanan bir öykü, bir halk bilimi ve bir de tıbbi kitabı vardır. "Ona selam söyle" başlıklı öykü kitabı, "kayıplar"la ilgilidir.

Araştırmacı gazeteci Sevgül Uludağ'ın kaleme aldığı birbirinin hayatını kurtaran ve birbirini koruyan Kıbrıslıtürk ve Kıbrıslırumların gerçek yaşam öykülerinden hareketle 1963 ve 1974'te Kıbrıslıtürklerin hayatını kurtaran Stroncilo Muhtarı Stavros Poyrazis'in ve 1963'te Kıbrıslırumların hayatını kurtaran Kıbrıs Cumhuriyeti Milletvekili Cengiz Ratip'in heykellerini yaptı. Poyrazis de, Cengiz Ratip de "kayıp" edildi, Poyrazis'ten geriye kalanlar Sevgül Uludağ'ın okullarının insanı yardımcılarıyla Kayıplar Komitesi kazılarında bulunurken, Cengiz Ratip hala "kayıp"tır. Derviş Özer ayrıca Kıbrıslıtürkler'i koruyup savaşta tedavilerini yürüten Dr. Hacıgagu'nun ve 1974'te Voni savaş esirleri kampında Kıbrıslırum kadınlara tecavüzleri durduran Abohorlu Alpaz Topuz'un da heykellerini yaptı.

2015 yılında İletişim Fakültesi'ni bitirdi. Kıbrıs ile ilgili kısa filmleri ve senaryoları vardır.

2020 yılında antropoloji bölümünü bitiren Derviş Özer'in bir antropoloji kitabı yayına hazırdır.

2024 yılında felsefe bölümünden mezun oldu.

Heykel, resim, senaryo, kitap ve kısa film çalışmaları devam etmektedir.

Mihalis Kirlitças

Mihalis Kirlitças 1946 yılında Londra'da doğdu. Londra'da Camberwell Sanat Okulu Güzel Sanatlar bölümünde öğrenim gördü. Gerek Kıbrıs'ta, gerekse Londra'da kişisel sergiler açtı, grup sergilerine katıldı. Resimleri gerek Kıbrıs'ta, gerekse yurtdışında Büyük Britanya, Çin, Küba, Almanya ve Yunanistan'da kişisel ve kamu koleksiyonlarında yer almaktadır. Larnaka'da Amerikan Akademisi'nde resim öğretmeni olarak görev yapmıştır.

Çalışmalarında seyahatlerinden deneyimleri ve imajları, insan sevgisini ve elbette yurdu Kıbrıs'a olan sevgisini yansıtmaktadır. Kıbrıs'ta barış ve yeniden birleşmenin cesur bir savunucusuydu ve hayatının en önemli bölümünü, Kıbrıs'ın yeniden birleşmesi ve iki toplumun yeniden yakınlaştırılması için mücadele içinde geçirdi, düzinelerce iki toplumlu etkinliğin organizasyonunda insiyatif aldı.

Hiç beklenmedik bir biçimde 2011 yılında vefat etti.

Yorgos Gavriil

Yorgos Gavriil Kıbrıs'ta dünyaya geldi, Moskova'da Surikov Güzel Sanatlar Akademisi'nde eğitim gördü. 1987'de akademiden "Güzel Sanatlar Masteri" derecesiyle mezun oldu. 1990 ile 2008 yılları arasında resim öğretmeni olarak Ortaeğitim okullarında görev yaptı. 2008 ile 2017 yılları arasında Eğitim Bakanlığı'nda sanat müfettişi olarak görev yaptı, 2017 ile 2024 yılları arasında ise Ortaeğitim Okulları Direktörü olarak görevde bulundu. Aynı zamanda Kıbrıs'ın sanat hayatına aktif biçimde katıldı ve sık sık kişisel sergiler açtı ve grup sergilerine katıldı.

2013 yılında Kültür Hizmetleri tarafından verilen Devlet Resim Ödülü'ne layık görüldü ve yurtdışında çeşitli bienallerde Kıbrıs'ı temsil etti.

Tüm sanatçılar gibi Yorgos Gavriil de çalışmaları aracılığıyla yurduna olan sevgisini, deneyimlerini ve gerek Kıbrıs'ta, gerekse genel olarak dünyada olup bitenlere dair kaygılarını kendi özgün yöntemiyle ifade etmeye çalışıyor. Yurdumuzun geleceğine dair kaygılarını, yeniden birleşme, barış ve işbirliği için insanlarımızın mücadelesini görsel çalışmalarlarıyla ifade ediyor.

Aliye Gündoğdu

1964 yılında Lefkoşa'da doğdu.

Lisans eğitimini, Anadolu Üniversitesi (AÖF) (1993-1997) maliye bölümünde, yüksek lisansını, Lefke Avrupa Üniversitesi'nde (2018-2020) işletme dalında yaptı.

1982 yılında banka memuru olarak başlayan meslek yaşamı, 2001-2009 yılları arasında bir ticari şirkette koordinatör, 2009-2014 yılları arasında yeniden bankada yönetici olarak devam etti.

Sanata olan ilgisini, eğitim ve çalışma hayatı boyunca, dönemsel kurslara katılarak sürdürmeye çalıştı.

1998 yılında seramik sanatçısı Ayhatun Ateşin'in atölyesinde gerçekleştirilen seramik kurslarına katıldı.

2000-2001 yıllarında Atatürk Meslek Lisesi seramik kurslarına katıldı.

2001-2016 yılları arasında kendi atölyesinde amatör olarak seramik çalışmalarına devam etti.

2016 yılında ressam Nilgün Güney'in resim atölyesinde resim dersleri almaya başladı ve devam ediyor.

2017 yılında Yrd. Doç. Dr. Havva Aslangazi Uzunahmet'ten sanat tarihi dersleri almaya başladı ve devam ediyor.

2022 yılında EMAA'nın "Sanat Tarihinde Akımlar ve Sanatçılar" isimli sanat tarihi kursuna katıldı.

Kişisel sergi:

2023 "O Şehirden Sonra"
Atatürk Kültür Merkezi Sergi Salonu, Lefkoşa, Kıbrıs

Katıldığı karma sergiler:

2001 yılında "Atatürk Meslek Lisesi Dönem Sonu Sergisi"
Atatürk Meslek Lisesi, Lefkoşa, Kıbrıs.

2016 yılında "Lefkoşa Suriçi Atölyeleri Sergisi" İsmet Vehit Güney Sergi Salonu, Lefkoşa, Kıbrıs.

2019 yılında "Kurtarılan Hayvanlar/Animalium Karma Sergisi" Taşkent Doğa Parkı Sergi Salonu, Taşkent, Girne, Kıbrıs.

2019 yılında Avusturyalı Sanatçı Anton Nussbichler ile ülkemiz sanatçılarından Nilgün Güney tarafından düzenlenen workshop, Salzburg, Avusturya.

2019 yılında "Landscape Sketching Workshop Sergisi"
EMAA Sanat Merkezi, Lefkoşa, Kıbrıs.

Aydan Lisaniler

1962 yılında doğdu. 1986 yılına kadar köyü Gambili'de yaşadı. Nilgün Güney'den resim, Havva Aslangazi'den Sanat Tarihi dersleri almaktadır. Kıbrıs'ın kuzeyinde bazı karma sergilere katıldı. Ayrıca Goethe Enstitüsü'nde 2013'te açılan, çok toplumlu 'Gerçeğin Rengi' sergisine katıldı. Bu sergi "kayıplar" ve "toplum mezarları"la ilgiliydi ve araştırmacı gazeteci Sevgül Uludağ ile ressam Nilgün Güney tarafından fasilite edilmişti. 2012 yılından beri Lefkoşa Büyük Han'da bulunan dükkanında Kıbrıs'a özgü el işleri ve resimlerini sergilemekte ve satmaktadır.

Eda Gökçe

1980'de Mağusa'da doğdu. Resim yapmaya çok küçük yaşta başladı. 3 yıl Güzel Sanatlar Ortaokulu'nda ve 1 yıl Güzel Sanatlar Lisesi'nde resim eğitimi aldı. Daha sonra Nilgün Güney'in atölyesinde 6 yıl aktif olarak ders alarak çalışmalarını sürdürdü.

Nilgün Güney Atölyesi'nin grup sergilerine katıldı. Değerli projelerde yer aldı. Bunların en önemlilerinden biri de iki toplumlu kayıplarla ilgili "Gerçeğin Rengi" başlıklı atölye çalışmaları ve sergide yer alması oldu.

Eda Gökçe'nin "Acıdan Umuda" başlıklı sergide yer alan iki resmi:

* Resim: Panayota Hanım'ın Acısı...
Panayota hanım Büyükkonuk'ta (Komikebir) yaşayan bir Kıbrıslırum kadını. 1974'te eşi ve oğlu köyden kaçırılıp kaybedildi. Resimdeki yaşlı kadının yıllarca kayıplarının geri döneceği umuduyla onlara ait elbiseleri bavulda düzgünce nasıl koruduğu resmedilmiştir.

* Resim: Kuyularda kaybedilmiş 7 Kıbrıslı Türk soyut olarak resmedilmiştir.